कोशेनाश्रयणीयत्वमिति तस्यार्थसंग्रहः । सर्गः १७

अम्बुगर्भो हि जीमूतश्चातकैरभिगम्यते ॥ ६१ ॥ परकर्मापहः सोऽभूदुद्यतः स्वेषु कर्मसु । आवृणोदात्मनोरन्ध्रं रन्ध्रेषु प्रहरन् द्विषः ॥ ६२ ॥ सर्पस्येव शिरोरत्नं नास्य शक्तित्रयं परः । स चकर्ष परस्वं तदयस्कान्त इवायसं ॥ ६३ ॥

कोशेनेति । कोशेनार्थसमूहेन आश्रयणीयत्वं जनैरुपास्यत्वं भवतीतिशेषः इतिहेतोस्तस्य राज्ञोऽर्थसंग्रहो धनसञ्चय आसीदितिशेषः हि यतः अम्बु जलं गर्भो यस्य तादृशो जीमूतो मेघश्चातकैरभिगम्यते सेव्यते ॥ ६१ ॥ परकर्मेति । स राजा परेषां शत्रूणां कर्म सेतुनिर्माणादि अपहन्तीति तादृशः सन् स्वेषु कर्मसु उद्यतः उद्युक्तोऽभूत् तथा द्विषः शत्रून् रन्ध्रेषु व्यसनेषु प्रहरन् क्षिपन् सन् आत्मनोरन्ध्रं आवृणोत् संवृतवान् ॥ ६२ ॥ सर्पस्येति । दुर्ग्राह्यत्वात् सर्पस्य शिरोरत्नमिव अस्य राज्ञः प्रभावजादिशक्तित्रयं परः शत्रुर्नाचकर्ष न आकृष्टवान् किन्तु स राजा परस्वं शत्रौ स्थितं तत् शक्तित्रयं आचकर्ष कः कमिव अयस्कान्तो मणिविशेषः आयसं लोहविकारमिव ॥ ६३ ॥